

izrastlo 46 klasov; rastla je hitreje kakor košata (Stan-denroggen) in probstajska rž; pridelal sem iz teh 8 mernikov 248 mernikov, tedaj mi je dala po 32 zrn. Zrna so debela, imajo tanko luskinjo in so sila močnata; rese ali osine so sila dolge. Vsejal sem lani zopet 46 vagánov (mečnov), ter pričakujem letos 1500 vagánov požetve.

Skusite tudi pri Vas to rodovitno rž, ki tako izvrstno plenja tudi v suhih letinah; zagotavljam Vas, da se ne bote kesali.*)

V Meronicah na Českem.

Alojzi Reichel, oskrbnik.

Razstava kmetijskih in gozdnih pridelkov na Dunaji.

Prihodnje leto 1866 maja meseca bode velika razstava izložba kmetijskih in gozdnarskih pridelkov na Dunaji.

Že jo je oklicala dunajska kmetijska družba. Bode v praterji, začne se 15. maja in konča zadnjega maja, ako se ne podaljša še za 14 dni.

V razstavo se bodo vzeli: 1) vsi poljski in gozdni pridelki in obrtniški izdelki, 2) živina, in sicer konji, goveda, ovce, prešiči, perutnina in psi, 3) mašine in orodja za kmetijstvo in gozdnarstvo, 4) hišne gospodarske stvari, ki jih potrebuje kmet in gozdnar.

Iz vsake dežele se jemljejo te reči v razstavo. Kdor želi to ali uno razstaviti, mora to napovedati do 15. svečana 1866. leta, in sicer po pismih, ki se dobé brez plačila pri razstavnem odboru. Ta pisma se pa morajo dvakrat pisati.

Vožnina in da se v izložbo poslane reči razstavijo in po razstavi zopet odpravijo, je skrb vsacega razstavnika. Da bo vožnja po železnici cenejša, bo skrbel za devni odbor in to naznanil ob svojem času.

Za lepe in dobre razstavljene reči so odločene premije (svetinje zlate, srebrne in bronaste) in pa slavična pisma.

Brez tega, kar utegne še vlada dati, je odločenih 10.000 gold. za premije. Tudi srečkanje bo združeno s to razstavo.

Vse, česar kdo želi, še bolj na drobno zvedeti, se zvé po pismih, ki naj se pošiljajo na razstavni odbor c. kr. kmetijske družbe dunajske (Ausstellungs-Comité der k. k. Landwirtschaft-Gesellschaft in Wien).

Slovenskemu narodu naznanjamo že zdaj to razstavo, da se vsi, ki imajo ali bodo imeli kaj pripravnega poslati v razstavo, že zdaj morejo pripravljati na to. Marsikdo bo spravil kaj skupaj, kar se bo lepo skazovalo v razstavi, naj so žita, vsakoršna druga semena, svila (žida), vina in sploh vse, kar se prideluje. Koliko se vsacega pošlje in v kakih posodah itd., vse to se bode izvedelo pozneje.

Naše dežele imajo lepih pridelkov; časteni so bili že v dunajski razstavi; svet jih je videl, potrdil in razglasil po svetu — vse to pa je na dobiček temu, kdor s takim more kako kupčijo si odpreti, in je potem tudi na korist in čast vsi deželi.

Izprva, ko se napovedujejo takošne razstave, je malo komu mar za nje; kadar pa je razstave konec in se razglašajo poslavljena imena, takrat je mnogim žal, da niso vmes. Zato zapametimo si prihodnjo razstavo!

Ozir po Jugoslavenskem.

Dragi radovedez!

Od Kolpe.

1.

Vém, da me nevernega prijatla na tihem očituješ, ker Ti toliko časa nisem poslal lista, ki sem Ti ga obljubil brž ko pridem na svoje mesto. Al saj véš, da človek obrača, Bog pa obrne. — Grenka čutila so se me polastila, ko sva se v prijaznem šent-janžkem dolu pri gostoljubnem prijatlu gosp. M. G. poslovila, da sem jo ukrenil do Kolpe — v kraj meni čisto neznani, med čisto tuje ljudi, kjer so vse drugi običaji, in da se znabiti ne bova tako hitro, morda nikoli več videla. Svitle solzice, ki so se lesketale v najinih očeh, bile so znamenja, da najini srca ostanete združeni. Obljubil sem Ti bil, vse kraje, po katerih bodem potoval, in kar bi zanimivega zapazil, v „Novicah“, ktere Ti in jez z rajsko radostjo prebirava, povrhno popisati. Evo! Prijazni Šent-Janž zapustivši jo po pošti skoz Slovenjigradec v staroslavno Celje zavijem. Tù mi je iskren rodoljub navdušeno pripovedoval, kako se v Celji slovenska čitavnica čedalje veselejše razcveta in svoj žlahni sad obroduje, ker se zmiraj več vrlih sinov majki Slovenii povračuje, tako, da celjska čitavnica izmed svojih slovenskih sestic, razun ljubljanske, skoraj največ udov ima. Al z otožnim srcem mi je tudi razodeval, da tudi Celje šteje še mnogo iznevernikov, ki bi vse, kar je slovenski, radi pozobali, kakor vrabci češnje. Žalibog! da tudi med učitelji in vradniki so še nekteri. kteri se, kakor je treba, ne zavedajo, kaj zahteva današnji čas, v katerem ravnopravnost ni več prazen glas, — da ta pravica vseh pravic mora biti tudi pri Slovencih „fait accompli“ in da ne morejo dalje „čakati.“ Prav to pa nahajaš tudi v marsikterem koroškem mestu. Neki okraj šteje nad 20.000 stanovnikov, ki so trdi Slovenci, uradnike pa večidel imajo, ki ne znajo slovenski, kakor je treba, ne pisati ne govoriti. Kako težavno in počasno se pa uraduje, ako ni slovenskih uradnikov, to vsak sam lahko ugane. Ali deželna koroška vlada nima Slovencev, da v slovenske kraje pošilja Nemce?

Skozi osrčje spodnjega slovenskega Štajarja potovaje sem bil na Belo nedeljo v * pri rani sv. maši. Živa nevolja me je zgrabila slišati, kako je pridigar, znani slovenski pisatelj, med slovenske besede nemške vtikal, kterih, bog me, Slovenci celjskega okraja nikakor niso umeti mogli. Kaka doslednost je neki to, drugače pisati in drugače božjo besedo oznanovati? Zares! Slovenci ne vedó, kamo bi potegnili, kadar mili in gladki materni jezik tako neusmiljeno holomastiti slišijo in sicer v božji veži od takih gospodov, ki slujejo kot izvrstni slovenski pisatelji. Ni torej čuda, da celó prosti slovenski kmet neverno kima nad slovenščino, češ, gospodu ni mar za slovenščino, ker jo tako slabo govori! Poznam vrle duhovne, ki sicer kot slovenski pisatelji ne slujejo, svojim ovčicam pa kruh božje besede v lepem, čistem maternem jeziku podajajo, da se celó prosti kmetič temu čudi, rekoč: ta gospod pa tako lepo, gladko in zastopno govori, da bi jih celi bogi dan rad poslušal. Slava takim duhovnikom! Kakor me je tako lomljenje milega maternega jezika v veži božji globoko v srce speklo, me je pa tudi neizmerno razveselilo, slišati, kako so se vrli slovenski celjski dijaki po kapucinskem mostu šetaje o raznih predmetih v materinskem jeziku pogovarjali. Tako je lepo! Dajmo čast, komur čast gré — in to je mati naša, ki nas je učila jezik svoj, jezik naš. Čislajmo njeni dar pred vsem svetom, in svet nas bode spoštoval, ne pa zame-toval, da nismo ne kri ne voda. Kako bo prosti ljud

*) Zopet prosimo gosp. oskrbnika družbinega vrta, naj si naroči od omenjenega gospoda (Alois Reichel, Verwalter in Meroniz) kaka dva mernika toliko hvaljene jezerske rži za poskušnjo, ker se je nadjati, da je bo rad dal, akoravno se le v Berolinu prodaja v omenjeni štacuni. Vred.